

SU KULLANIMINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Yeryüzünün üçte ikisi su olduğu halde sadece %0,3 içilebilir su olduğu unutulmamalıdır. Gelişmiş ülkelerin çoğunda günlük su tüketimi kişi başına 75-125 litre iken İstanbul'da bu değer 150-200 litredir. Suyun verimli kullanılması ile hem daha sağlıklı ve temiz ortamlar sağlanabilmekte hem de daha ekonomik işletmeler yapılabilmektedir.

Dünyada yaşanan küresel ısınma sonucu yağışların azalması ve su kaynaklarının tükenmesi, su kullanımında tasarrufa gidilmesi gerekliliğini doğurmaktadır. Evde alınacak birkaç önlemlerle tüketilen sudan tasarruf sağlanabilir. Bu önlemleri kısaca şöyle sıralayabiliriz.

Evlerde su israfına son vermek için öncelikle nerede ve ne kadar su tüketildiğinin bilinmesi gerekmektedir. Alınacak küçük önlemlerle su tüketiminin azaltılması mümkündür.

Evlerde tüketilen suyun yüzde 10'u mutfakta kullanılmakta olup, kişi başına ortalama 35 litreyi bulan günlük su miktarını dikkatli kullanarak büyük oranda tasarruf sağlamak mümkündür. Musluğu açık bırakmamak ve her gün sebzeleri elde yıkamak yerine su dolu bir kaptaki yıkamak çok daha az su tüketimine yol açmaktadır. 4 kişilik bir aile bu yöntemle yılda ortalama 18 ton su tasarrufu sağlayabilir. Bulaşıkların elde değil de makinede yıkamak sudan tasarruf sağlamaktadır. 4 kişilik bir ailenin günlük bulaşığının elde yıkanması ile ortalama 84-126 litre arasında su harcanırken, bulaşık makinesi kullanıldığı takdirde sadece 12 litre su harcanmaktadır. Bu da bir yılda ortalama 26-40 ton suyun tasarrufu demektir.

Banyo ve tuvalette tüketilen su miktarı evde tüketilen toplam suyun yüzde 70'ini oluşturmaktadır. Tıraş olurken ve dişlerin fırçalanması sırasında gerek duyulmayan sürede suyun kapatılması gerekir. Bir kişi günde bir kez ortalama üç dakika boyunca suyu kapatmadan tıraş olursa yılda 10 ton su harcar. Yine aynı şekilde bir kişinin günde iki kez bir dakika boyunca suyu kapatmadan diş fırçalaması yılda 8 ton su israfına neden olur.

Banyo yaparken 120-150 litre su tüketilirken, duş alırken bu miktar 40-60 litre arasına düşmektedir. Haftada bir kez bile küveti doldurmak yılda 7,4 ton civarında su harcamaya neden olur. 4 kişilik bir ailenin her ferдинin duş süresini bir dakika kısaltmasıyla yılda 18 ton su kurtarılmış olur. Ayrıca duş esnasında suyun açık tutulmaması ve daha kısa sürede duş alınması da su tüketimini önemli ölçüde azaltmaktadır. 5 dakikalık bir duş sırasında ortalama 60 litre su harcanmaktadır. 4 kişilik bir ailenin her bir ferdi duş süresini 1 dakika azaltırsa yaklaşık 18 ton su tasarrufu sağlanabilir.

Tuvalet rezervuarı satın alırken sadece ucuz olmasına bakılmamalı aynı zamanda her boşaltmada ne kadar su tükettiği de dikkate alınmalıdır. Türkiye’de üreticilerin verimli su tüketen rezervuarlar üretmeleri teşvik edilmelidir. Gereksiz yere sifon çekilmemeli ve tuvalet çöp olarak kullanılmamalıdır. Dört kişilik bir ailenin her bir ferdi, günde bir kez sifonu amacı dışında çekerse yılda 16 ton su harcamış olur. Dört kişilik bir aile tasarruflu rezervuar kullanarak yılda 17,5 ton su israfını önleyebilir.

Bunlardan başka suyu daha iyi püskürten ekonomik duş başlıklarını tercih etmek de önemlidir. Klasik duş başlıkları dakikada ortalama 15-20 litre su akıtırken, düşük akımlı aeratörlü duş başlıkları dakikada 9-10 litre su tüketir. Böylece 5-6 dakikalık duş esnasında 90-120 litre yerine 45-60 litre su kullanılmış olur. Ayrıca klasik musluklar yerine kolay açılıp kapanan musluklar kullanmak da su tüketimini yüzde 25 azaltır.

Muslukların tamir ettirilmesi ve evdeki tüm muslukların kontrol edilmesi de önemlidir. Bozuk musluklardan ve tuvaletlerden sızan su, bir evdeki toplam su tüketiminin yüzde 5’i kadardır. Saniyede bir damla akıtan musluk tamir edilirse yılda 1 ton tasarruf sağlanabilir. Evlerdeki ya da apartmanlardaki su borularının yenileriyle değiştirilmesi ya da tamir edilmesi de önemli tasarruf sağlamaktadır.

Çamaşır makinesinin ekonomik kullanılması da su tasarrufuna katkı sağlamaktadır. Bir çamaşır makinesi tek bir çalışmada 176 litre su harcamaktadır. Makinenin haftada bir kez bile az çalıştırılması yılda 9 ton suyun kurtarılması demektir. Ayrıca çamaşır makinesi satın alırken daha az enerji harcayan A sınıfı cihazların tercih edilmesi gerekmektedir.

Temiz suyun boşa akıtıldığı zaman atıksuya dönüştüğü, içme suyu ve atık suyun ise arıtma maliyetinin yüksek olduğu unutulmamalıdır [1,2,3].

KAYNAKLAR

- [1]. <http://www.haberler.com/evde-su-tasarrufu-yapmanin-yollari-haberi/>
- [2]. http://www.suvakfi.org.tr/haber_detay.asp?id=1319
- [3]. <http://www.alternaturk.org/enerjivesutasarrufu.php>

Uz.Dr.Neşe ERTUGAY